

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z BIOLOGII

nauczyciel - I. Świerczyńska

I. METODY I FORMY OCENIANIA – NARZĘDZIA OCENIANIA

Osiągnięcia edukacyjne ucznia z biologii mogą być sprawdzane poprzez:

1. Sprawdziany – stanowią podsumowanie wiadomości z określonego działu i są zapowiedziane minimum tydzień przed terminem sprawdzianu.
2. Kartkówki – obejmują materiał z 3 ostatnich jednostek lekcyjnych lub zadania domowego i mogą być przeprowadzane bez zapowiedzi.
3. Prace domowe – przedstawiane w formie pisemnej lub ustnej
4. Odpowiedzi ustne – zakres materiału obejmuje 3 ostatnie jednostki lekcyjne
5. Pracę na lekcji - aktywność, przedstawianie referatów
6. Diagnozy, próbne egzaminy gimnazjalne/maturalne
7. Udział w konkursach i olimpiadach

Uwaga!

Uczeń nie musi mieć ocen ze wszystkich wymienionych kategorii

Uczeń gimnazjum oraz pierwszej klasy liceum, który otrzymał ze sprawdzianu ocenę niedostateczną ma prawo w ciągu tygodnia od oddania sprawdzianu do jednorazowego poprawienia tej oceny. Przy wystawieniu oceny końcowej będą brane pod uwagę dwie oceny (niedostateczna i uzyskana z poprawy). Inne oceny nie mogą być poprawiane.

Formą poprawy oceny niedostatecznej ze sprawdzianu, którą uzyskał uczeń klasy drugiej lub trzeciej o profilu medycznym jest możliwość uzyskania pozytywnej oceny z kolejnego sprawdzianu.

Korzystanie na pracach pisemnych z niedozwolonych źródeł informacji skutkuje otrzymaniem oceny niedostatecznej z wpisem 0% (w systemie procentowym) lub 0 (w dzienniku elektronicznym) bez możliwości poprawy.

Sprawdziany są obowiązkowe. Nieobecność na pracy pisemnej powoduje otrzymanie oceny niedostatecznej z wpisem 0% (w systemie procentowym) lub 0 (w dzienniku elektronicznym). W przypadku usprawiedliwionej (ważną przyczyną) nieobecności na sprawdzianie, uczeń powinien napisać go w najszybszym wyznaczonym przez nauczyciela terminie. W przypadku gdy nieobecność jest nieusprawiedliwiona uczeń nie ma prawa do zaliczenia sprawdzianu w żadnym terminie.

W klasach medycznych stosowany jest system procentowy.

II. SPOSÓB I TERMINY DIAGNOZOWANIA

Gimnazjum

1. Egzaminy próbne w klasie III

Liceum

1. Diagnoza wstępna w klasie pierwszej
2. Diagnozy cząstkowe po realizacji dużych działów (przynajmniej 2 w klasie II i III)
3. Matury próbne w klasie trzeciej

III. KRYTERIA WYSTAWIANIA OCEN CZĄSTKOWYCH

Oceny ze wszystkich prac pisemnych oceniane są według następującej skali procentowej:

0% - 39,9% możliwych do zdobycia punktów – ocena **niedostateczna**

40% - 54,9% możliwych do zdobycia punktów – ocena **dopuszczająca**

55% - 75,9% możliwych do zdobycia punktów – ocena **dostateczna**

76% - 89,9% możliwych do zdobycia punktów – ocena **dobra**

90% - 100% możliwych do zdobycia punktów – ocena **bardzo dobra**

90% - 100% możliwych do zdobycia punktów + zadanie dodatkowe – ocena **celująca**.

IV. SPOSÓB KLASYFIKOWANIA

Procentowy system oceniania i średnia ważona w klasach medycznych

1. Ocenianiu podlegają:

- a/ prace klasowe,
- b/ kartkówki,
- c/ projekty
- d/ zadania domowe
- e/ odpowiedzi i aktywność na lekcji.

2. **Ocenianie osiągnięć** ucznia odbywa się w systemie procentowym z dokładnością do jedności tak, jak to ma miejsce na egzaminie gimnazjalnym i maturalnym.

3. **Ocenianie** bieżące prac pisemnych ucznia tzn. prac klasowych z bieżącego materiału, projektów oraz powtórzeń do matury a także kartkówek odbywa się w systemie procentowym

4. **Wszystkie wyniki osiągnięć ucznia** wyrażone są w **procentach** i wpisywane do dziennika.

Na ich podstawie wystawiana jest ocena semestralna oraz roczna z zastosowaniem średniej ważonej.

5. Ustalanie oceny semestralnej/rocznej.

Ocena na koniec semestru/roku w klasach medycznych jest wyliczona ze wszystkich wyników procentowych zapisanych w dzienniku z zastosowaniem **średniej ważonej** (ocena roczna jest wyliczona ze wszystkich wyników otrzymanych w ciągu roku szkolnego, tj. z I i II semestru):

- **waga 3** – prace klasowe obejmujące cały dział, diagnozy, próbne matury
- **waga 2** – kartkówek obejmujących 3 tematy, odpowiedź ustna
- **waga 1** – zadania domowe, aktywność

Ocena na koniec semestru/roku w pozostałych klasach wystawiana jest na podstawie **średniej ważonej obliczonej na podstawie ocen szkolnych (dziennik elektroniczny)**

Ocena klasyfikacyjna semestralna/roczna jest ustalana według następującego schematu:

Lp.	Zakres średniej ważonej obliczonej na podstawie wyników procentowych (%)	Zakres średniej ważonej obliczonej na podstawie ocen szkolnych (dziennik elektroniczny)	Ocena semestralna/roczna
1	0-39	0,0-1,7	niedostateczny
2	40-54	1,8-2,6	dopuszczający
3	55-75	2,7-3,6	dostateczny
4	76-89	3,7-4,6	dobry
5	90-99	4,7-5,0	bardzo dobry
6	100	powyżej 5.0	celujący

Uczeń może mieć podwyższoną ocenę semestralną/końcową w przypadku gdy osiągnął znaczący sukces w olimpiadzie bądź konkursie o zasięgu pozaszkolnym (miejskim, wojewódzkim, ogólnopolskim).

Uczniowi kończącemu edukację na określonym etapie przy ustalaniu końcowej oceny klasyfikacyjnej, nauczyciel może uwzględnić oceny uzyskane przez ucznia w poprzednich latach nauki.

V. WARUNKI PODNIESIENIA OCENY KOŃCOWOROCZNEJ NA OCENĘ WYŻSZĄ, NIŻ OCENA PROPONOWANA PRZEZ NAUCZYCIELA:

1. Uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) mają prawo wystąpić z pisemnym wnioskiem wraz z uzasadnieniem do nauczyciela prowadzącego zajęcia z biologii, o podwyższenie oceny z tych zajęć, w terminie nie dłuższym niż 3 dni od otrzymania informacji o przewidywanej dla niego rocznej oceny klasyfikacyjnej z biologii. Wniosek należy złożyć w sekretariacie szkoły.

UWAGA: Przewidywana ocena może ulec zmianie, po uwzględnieniu ostatnich prac kontrolnych.

2. Warunkiem podwyższenia oceny jest napisanie całorocznego sprawdzianu (obejmującego cały program realizowany w danym roku szkolnym) i uzyskanie z niego oceny, o którą wnioskuje uczeń.

3. Wniosek o podwyższenie oceny można złożyć tylko wtedy, jeśli uczeń spełnia wszystkie poniższe warunki:

- ma bardzo wysoką frekwencję (co najmniej 90%) na zajęciach szkolnych, w szczególności na zajęciach edukacyjnych, z których wnioskuje o podwyższenie oceny,
- wszystkie opuszczone przez niego godziny są wiarygodnie usprawiedliwione, w szczególności dotyczy to nieobecności na zapowiedzianych formach sprawdzania wiedzy i umiejętności,
- na bieżąco wykonywał wszystkie zadawane prace domowe,
- nie otrzymał oceny niedostatecznej za „ściąganie”,
- w przypadku wnioskowania o ocenę najwyższą, brał udział i osiągał sukcesy w olimpiadzie, konkursach, , z których wnioskuje o podwyższenie oceny.

VI. WYMAGANIA EDUKACYJNE

Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

- posługuje się wiedzą poza podręcznikową, będącą efektem jego samodzielnej pracy;
- stawia trafne pytania i hipotezy; przedstawia różne sposoby ich weryfikacji;
- objaśnia zjawiska biologiczne z wykorzystaniem wiedzy z innych przedmiotów;
- samodzielnie realizuje projekty badawcze;
- bierze udział w konkursach przedmiotowych i osiąga w nich sukcesy.

Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- dostrzega i analizuje związki oraz zależności między zjawiskami, faktami i procesami biologicznymi;
- potrafi stosować zdobytą wiedzę teoretyczną do interpretowania zjawisk obserwowanych w otoczeniu;
- formułuje problemy (także badawcze), planuje i realizuje ich rozwiązania, wykorzystując przy tym wiedzę teoretyczną;

- formułuje wnioski, opinie i potrafi je uzasadnić;
- samodzielnie i twórczo korzysta z różnych źródeł informacji;
- planuje i bezpiecznie oraz etycznie prowadzi obserwacje, doświadczenia i hodowle biologiczne, a następnie interpretuje ich wyniki.

Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- wyjaśnia fakty, procesy, zjawiska biologiczne; dostrzega zależności między nimi;
- poprawnie posługuje się terminologią biologiczną;
- rozwiązuje typowe problemy;
- samodzielnie pracuje z instrukcją, kartą zadań
- za pomocą tekstu źródłowego, obserwacji i doświadczenia zdobywa informacje;
- stosuje w praktyce zdobytą wiedzę.

Cenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- opisuje podstawowe fakty, zjawiska i procesy biologiczne;
- rozwiązuje typowe problemy o małym stopniu trudności;
- samodzielnie lub z niewielką pomocą nauczyciela wykonuje zadania i posługuje się instrukcją;
- odpowiada na proste pytania korzystając z treści podręcznika lub innych znanych mu źródeł.

Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

- opisuje elementarne fakty, zjawiska i procesy;
- z pomocą nauczyciela wykonuje proste zadania.

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- mimo możliwości korzystania z podręcznika lub innych, często stosowanych na lekcjach źródeł informacji, możliwości pomocy nauczyciela nie rozwiązuje zadań odnoszących się do elementarnych faktów, procesów, zjawisk;
 - nie potrafi przeprowadzić prostych obserwacji biologicznych;
 - nie opanował treści niezbędnych do kontynuowania nauki.
- Za szczególnie aktywną postawę na lekcji uczeń może otrzymać „plus” w rubryce aktywność. Trzy plusy są równoważne ocenie bardzo dobrej.

VII. ORGANIZACJA PRACY NA LEKCJACH BIOLOGII

1. **Konsultacje przedmiotowe:** odbywają się w określonym dniu w tygodniu po wcześniejszym zgłoszeniu przez ucznia chęci uczestniczenia w nich
2. Przygotowanie do lekcji obejmuje:
 - a) przyniesienie zeszytu, podręcznika, odrobienie zadania domowego
 - b) znajomość zagadnień teoretycznych z poprzednich lekcji
3. **Nieprzygotowanie do lekcji:** dopuszczalne są maksymalnie 2 nieprzygotowania na semestr przy dwóch lub więcej godzinach biologii w tygodniu oraz 1 nieprzygotowanie przy jednej godzinie biologii w tygodniu

Uwaga!

Brak zgłoszenia nieprzygotowania na początku lekcji skutkuje oceną niedostateczną

4. **Niesamodzielna praca:** za ściąganie podczas pracy pisemnej lub spisywanie zadania domowego uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną
5. Uczeń jest informowany na bieżąco o wszystkich ocenach, które nauczyciel wstawia do dziennika. Prace klasowe i oceny z tych prac szczegółowo omawiane są na lekcji.